

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220010323
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8220010323.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej, na neverejnom zasadnutí, konanom dňa 29.12.2020, v trestnej veci odsúdenej N., pre zločin krádeže podľa § 212 ods.2 písm. f/, ods.4 písm. f/ Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 139 písm. e/ Tr. zákona, v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdenej proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2Nt/6/2020 zo dňa 18.11.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdenej N. Z..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 399 ods. 2 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdenej N. Z. na povolenie obnovy konania, vedeného Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 4T/17/2019.

Proti tomuto uzneseniu podala odsúdená prostredníctvom ustanoveného obhajcu sťažnosť elektronickým podaním dňa 23.11.2020, doplnenú o dôvody dňa 03.12.2020. Poukážuc na ustálenú súdnu prax a judikatúru konštatuje stanovenie formálnych podmienok pre obnovovacie konanie a to existenciu právoplatného rozhodnutia a existenciu novej skutočnosti alebo dôkazu. V tomto štádiu konania je potrebné vyhodnotiť novú skutočnosť alebo nový dôkaz z hľadiska jeho novosti a spôsobilosti odôvodniť iné rozhodnutie o vine, čo nebolo v plnej miere aplikované. Za skutočnosti súdu skôr neznáme sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa týka návrh na obnovu konania. Skutočnosťou súdu skôr neznámou je doposiaľ nevyriešená otázka, ktorá vyvstala počas tohto konania a môže mať zásadný vplyv na naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bola odsúdená právoplatne rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4T/14/2019 zo dňa 27.05.2020, uznaná za vinnú zo zločinu krádeže a to vzhľadom na odsúdenou uvedený dôvod obnovy konania, teda dôkaz, ktorý pravdepodobne v obave o svoje zdravie neuviedla v rámci pôvodného trestného konania. Odsúdená na verejnom zasadnutí dňa 18.11.2020 uviedla, že skutok spáchala pod hrozbou jej bývalého manžela A. Mika, teda z donútenia, pod nátlakom a vyhrázaním s cieľom zabezpečiť pre neho peniaze na cigarety a pod hrozbou, že ak tak neurobí, dopustí sa na nej fyzického násillia a proti

jej vôli sexuálnych praktík, konkrétne orálneho styku, čo menovaná vizuálne na verejnom zasadnutí gestami naznačila, teda protiprávneho konania, ktoré by bolo možné podriaďiť minimálne pod skutkovú podstatu trestného činu podľa § 200 Tr. zákona. Nemožno preto jednoznačne konštatovať, že dôvody, ktoré odsúdená uviedla v rámci svojho návrhu na povolenie obnovy konania, sú jednoznačne účelové, keďže odsúdenej bola rozhodnutím Okresného súdu Bardejov sp.zn. 6Ps/4/2017 zo dňa 18.06.2018 obmedzená spôsobilosť na právne úkony, vrátane disponovania s finančnými prostriedkami, samostatného konania pred štátnymi orgánmi, súdmi a podobne, čo zrejme do výraznej miery ovplyvnilo aj jej kompetencie relevantne vyjadriť a náležite odôvodniť podanie návrhu na povolenie obnovy konania, ako aj jej spôsobilosť uviesť všetko, čo malo, resp. mohlo mať vplyv na jej protiprávne konanie, o to viac, ak sa tak malo diať pod hrozbami zo strany jej bývalého manžela. V tejto súvislosti je preto potrebné vziať do úvahy ustanovenie § 339 ods.3 Tr. zákona, ktorý, ak sa povolí obnova konania a

preukáže sa tvrdenie obvinenej, môže predstavovať významný zásah do práv a povinností, najmä v rámci trestnoprávnej zodpovednosti odsúdenej, v pozitívnom zmysle slova. Okrem uvedeného môže byť skutočnosťou alebo dôkazom súdu skôr neznámym aj okolnosť, týkajúca sa posúdenia zdravotného stavu odsúdenej, teda či v čase činu menovaná trpela duševnou poruchou do takej miery, že nemohla rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo ovládať svoje konanie. Z vyšetrovacieho spisu je zrejmé, že vyšetrovateľ PZ dňa 13.03.2019 navrhol vyšetrenie duševného stavu obvinenej, čo súd oznámením zo dňa 26.03.2019 neakceptoval. V danom prípade tak ide o dôkazy súdu skôr neznáme, nevykonané, s novým obsahom, ktoré môžu mať zásadný vplyv na obsah doposiaľ v pôvodnom konaní vykonané dokazovanie a najmä vplyv na posúdenie vzniku trestnoprávnej zodpovednosti, resp. na posúdenie zákonných predpokladov posudzovania trestnosti činu a uloženie trestu odsúdenej. Len komparáciou doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia, uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia s dôkaznou silou a významom novo tvrdených skutočností a novo navrhovaných dôkazov, je založený legitímny dôvod pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania a možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia, o ktorú sa odsúdená právom usiluje. Na základe uvedeného možno podľa sťažovateľa dospieť k záveru, že návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré zároveň spĺňajú podmienky uvedené v § 394 ods.1 Tr. poriadku. Preto obhajca odsúdenej navrhol, aby súd návrhu na obnovu konania v celom rozsahu vyhovel a aby vzhľadom na povahu skutočností a dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, prerušil výkon trestu, právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdenej nie je dôvodná.

V rámci prieskumného konania v prvom rade sťažnostný súd posudzoval postup konajúceho súdu, či tento netrpí takými podstatnými nedostatkami, v dôsledku ktorých by bolo nevyhnutné napadnuté uznesenie zrušiť. Zistil pritom, že konajúci súd vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti odsúdenej, ktorá mala možnosť vyjadriť sa k svojmu návrhu na povolenie obnovy konania, ako aj k dôkazom vykonanými súdom a tiež predniesť argumentáciu pre vyhovenie jej návrhu. Odsúdená bola zastúpená v tomto konaní obhajcom, ktorý uplatňoval právo na obhajobu odsúdenej. Z uvedeného plynie, že konanie prvostupňového súdu, predchádzajúce napadnutému uzneseniu, bolo v súlade s príslušnými ustanoveniami Tr. poriadku.

Následne sťažnostný súd preskúmaval vecnú správnosť napadnutého uznesenia, ktorým bol návrh na povolenie obnovy konania odsúdenej zamietnutý.

Z obsahu predloženého spisového materiálu je zrejmé, že odsúdená sa domáha povolenia obnovy konania v konaní, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov pod sp.zn. 4T/17/2019 zo dňa 27.05.2020, ktorým bola po priznaní spáchania skutku v plnom rozsahu, kladeného jej za vinu, vyhlásená na hlavnom pojednávaní dňa 27.05.2020, že je vinná podľa § 257 ods.7 písm. b/ Tr. poriadku, následne uznaná za vinnú zo zločinu krádeže podľa § 212 ods.2 písm. f/, ods.4 písm. f/ Tr. zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 a to pre skutok, ktorého sa dopustila dňa 07.12.2018 v čase okolo 09.30 hod. v Bardejove na ul. 29. augusta č.869/2, keď spolu s M. Z. z C. prišla k vchodovým dverám bytu č.3, nachádzajúcim sa na prvom poschodí, s vedomím, že v tomto byte býva staršia pani a so zámerom, aby im dala uvedená pani nejaké oblečenie, po zazvonení im uvedená pani otvorila dvere a následne obžalovaná si od nej vypýtala pohár vody a za týmto účelom ich majiteľka bytu vpustila do bytu, po príchode do kuchyne si obžalovaná všimla, že na stolíku v kuchyni je položená 50 eurová bankovka, následne obžalovaná využila nepozornosť majiteľky bytu a uvedenú bankovku zo stolíka zobrala a tým spôsobila škodu vo výške 50,- €. N. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., ulica XX. B., pričom tohto skutku sa dopustila aj napriek tomu, že sa v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch dopustila obdobného činu a to priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za ktorý bola postihnutá dňa 04.09.2018 Okresným úradom Bardejov, odbor všeobecnej vnútornej správy, uloženou pokutou vo výške 30,- Eur, číslo konania OU-BJ-OVVS-2018/006982. Uvedeným rozsudkom bol obžalovanej uložený podľa § 212 odsek 4 za použitia § 36 písmeno k/, písmeno l/, § 38 odsek 2, odsek 3 Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov so zaradením pre jeho výkon podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.06.2020.

V prvom rade považuje krajský súd vo všeobecnosti za potrebné zdôrazniť, že obnova konania je mimoriadnym opravným prostriedkom, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach niektorých právoplatných rozhodnutí v tých prípadoch, keď príčiny týchto nedostatkov vyšli najavo až po právoplatnosti pôvodného rozhodnutia. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania sa nepreskúmava správnosť pôvodného rozhodnutia súdu, neskúma sa, či sa súd vysporiadal so všetkými skutočnosťami náležitým spôsobom a či je toto rozhodnutie zákonné a odôvodnené, keďže zákon presne definuje podmienky, za ktorých je možné obnovu konania, ktorá je prielomom do nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, povoliť.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právo-platným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi, odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenia od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Preto, aby bolo možné obnovu konania povoliť, musia tak v prvom rade vyjsť najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, dôkazy nové. Za nové skutočnosti sa považujú také skutočnosti, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania pred rozhodnutím, ktorého sa návrh týka. Novým dôkazom je taký dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, niektorou z procesných strán navrhovaný alebo nebol vykonaný. Za skôr neznámy dôkaz je potrebné považovať aj taký dôkaz, ktorý už bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak obsah ktorého je iný, než bol v pôvodnom konaní. Ani existencia nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych však sama o sebe na povolenie obnovy konania nepostačuje. Uvedené skutočnosti alebo dôkazy musia byť buď sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi, spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ich existenciu by bol pôvodne uložený trest v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a.

Ďalej je potrebné zdôrazniť, že z podstaty predmetného procesného inštitútu (ako mimoriadneho opravného prostriedku) vyplýva tak, ako to upravuje procesný predpis v ustanovení § 396 Tr. poriadku, že konanie o obnove konania v právoplatne skončenej trestnej veci je možné vykonať pred súdom len na podklade návrhu oprávnených osôb (§ 396 ods. 1 až 4 Tr. poriadku), ktorými sú obvinení (odsúdení), osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie a prokurátor, ktorý tak môže učiniť aj v neprospech obvineného (odsúdeného). Pokiaľ by sa aj súd dozvedel o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy konania je povinný to oznámiť prokurátorovi a nekoná sám z úradnej povinnosti, nemôže teda začať sám konanie o povolení obnovy konania a môže teda tak učiniť iba na podklade návrhu oprávnenej osoby.

Súčasne platí, že nielen právo na podanie návrhu na povolenie obnovy konania je v plnej dispozícii oprávnenej osoby, keďže ho môže kedykoľvek vziať späť (§ 396 ods. 5 až 8 Tr. poriadku), ale predovšetkým jeho obsah (obsah návrhu), ktorým určuje vo veci konajúcemu súdu rozsah jeho prieskumnej povinnosti, rozsah hodnotenia nových skutočností alebo dôkazov uvádzaných oprávnenu osobou v návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré samy osebe alebo v konfrontácii so skutočnosťami už existujúcimi (obsiahnutými v množstve dôkazov produkovaných v pôvodnom konaní) a do akej miery sú spôsobilé zvrátiť právoplatný výrok súdu o vine, či treste odsúdeného v rozsudku vyhlásenému v pôvodnom trestnom konaní, opätovného prejednania ktorého sa podávateľ návrhu domáha.

Po preskúmaní okolností a dôkazov, na ktoré odsúdená v návrhu na povolenie obnovy konania poukazuje, tiež obhajca odsúdenej v rámci dôvodov sťažnosti, krajský súd uzatvára, že tieto nie sú takými novými skutočnosťami, ani novými dôkazmi, pri existencii ktorých by povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci prichádzalo do úvahy.

Skutočnosti, na ktoré odsúdená poukázala a ktoré vo svojich podaniach opätovne uvádza, by v danom prípade nemohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine, ale ani iné, pre odsúdenú priaznivejšie, rozhodnutie o treste.

Skutočnosť, uvedená obhajcom odsúdenej, týkajúca sa obmedzenej jej spôsobilosti na právne úkony rozhodnutím Okresného súdu Bardejov zo dňa 18.06.2018 pod sp. zn. 6Ps/4/2017, právoplatným dňom 25.06.2018, bola zjavne predmetom preskúmavania v prípravnom konaní okresným súdom v rámci návrhu vyšetrovateľa zo dňa 13.03.2019, ktorým navrhol vyšetrovanie duševného stavu v tom čase obvinenej, pričom sudkyňa pre prípravné konanie tomuto návrhu nevyhovela, nestotožniac sa s jeho dôvodmi. Ide tak o skutočnosť nie novú, zjavne v kontexte s dôkazmi už vykonanými v prípravnom konaní, ktoré už boli hodnotené súdom.

Účelom obnovy konania pri tom, ako už bolo vyššie uvedené, nie je revízia pôvodného trestného konania prehodnocovaním vykonaných dôkazov, konfrontovaním už vypočutých svedkov a preverovaním už preukázaných skutočností, ktoré tvoria skutkový stav už ustálený súdom prvého stupňa v právoplatne skončenej veci.

Ďalej ani okolnosť, uvádzaná odsúdenou v návrhu na povolenie obnovy konania a tiež obhajcom v dôvodoch sťažnosti, týkajúca sa spáchania skutku, za ktorý bola obžalovaná uznaná za vinnú a to na nátlak bývalého manžela obžalovanej, pod hrozbu fyzického a sexuálneho násillia, by nebolo možné považovať ani pri jej preukázaní za novú skutočnosť, ktorú by bolo potrebné hodnotiť v kontexte dôkazov už vykonaných a to, či sú spôsobilé v rozsahu ustálených skutkových okolností a ich právneho posúdenia zmeniť, ak by vznikol mimoriadny dôvod pre povolenie obnovy konania, v základnom konaní právne posúdenie skutkového stavu, vrátane výroku o vine, následne určenia trestu, zmiernenia ktorého sa odsúdená domáha. V takom prípade by išlo o nápravu (revíziu) skutkového stavu, ktorý by už nezodpovedal pôvodnému skutkovému stavu ustálenému v pôvodnom konaní, ku ktorému odsúdená urobila vyhlásenie o vine. Najmä však, nejde o skutočnosť, ktorá by v danom prípade nebola známa obžalovanej v pôvodnom konaní a nemohla byť využitá pred súdom na objasnenie jej trestného konania v jej prospech. Obvinená v prípravnom konaní, zastúpená obhajcom, po riadnom poučení pri výsluchu dňa 08.04.2019 uviedla, že peniaze z krádeže po ich rozdelení so spolupáchateľkou použila na jedlo a pre vlastnú spotrebu, teda nie pre spotrebu jej bývalého manžela.

Napokon, ako to už skonštatoval súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, trest obžalovanej bol v danom prípade uložený na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 212 ods. 2 písm. f/, ods.4 písm. f/ Tr. zákona, účinného do 31. júla 2019 nie dlho po tom, čo bola sťažovateľka podmienene prepustená z výkonu predchádzajúceho trestu odňatia slobody, pričom ide v minulosti o viackrát súdne trestanú osobu a to i za obdobnú trestnú činnosť.

S poukazom na vyššie uvedené zistenia, sťažnostný súd vyhodnotil podanú sťažnosť odsúdenej ako nedôvodnú a túto postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.